

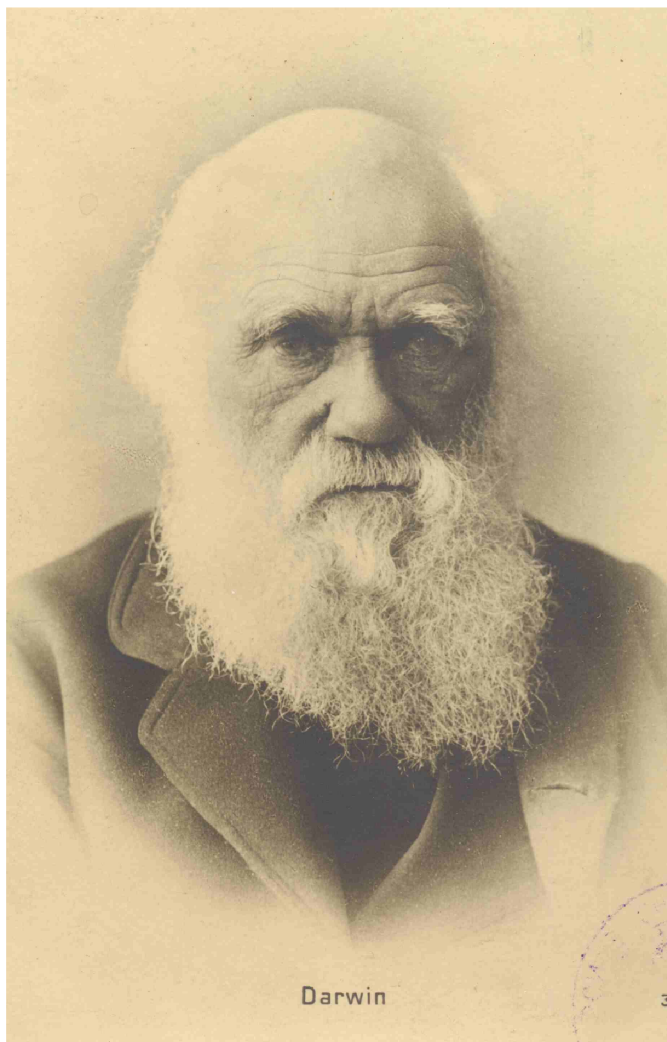

ЧАРЛС ДАРВИН

200 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА

-каталог изложбе-

БЕОГРАД
2009

Из фонда Универзитетске библиотеке

Чарлс Дарвин у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” у Београду

- поводом двеста година од рођења -

Чарлс Дарвин (Charles Robert Darwin, 1809 - 1882) је британски научник који се сматра родоначелником савремене теорије еволуције, иако у својим делима није користио термин „еволуција”. У „Постанку врста” први пут у историји биологије, дата је задовољавајућа алтернатива погледу на живи свет и његову варијабилност, који је у биологију увео Карл Лине. Према Дарвину, основни покретач еволуционих процеса представљају индивидуалне разлике припадника исте популације. Дарвин зато и посвећује прве две главе „Постанка врста” анализама малих разлика које се могу уочити међу јединкама исте врсте. Природна селекција је основни механизам који врши претварање разлика унутар група на

међугрупну различитост.

Ово је година Дарвина, у којој све значајније институције у Србији и иностранству обележавају овај значајан јубилеј. Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” у Београду у сарадњи са Биолошким факултетом Универзитета у Београду обележава овај јубилеј изложбом публикација из фонда Универзитетске библиотеке.

Универзитетска библиотека има богату колекцију Дарвинових дела на енглеском, српском и хрватском, немачком и руском језику из 19, 20. и 21. века. Поједине публикације су доста похабане, што само говори о дугогодишњој читаности дела Чарлса Дарвина из фонда библиотеке.

Библиотека поседује и први

превод „Постанка врста” Милана Радовановића „Постанак фела помоћу природног одабирања или Одржавање поњегованих раса у борби за живот” из 1878. године који је штампан у Београду у Државној штампарији. У књизи су објављена и писма Чарлса Дравина преводиоцу Милану Радовановићу: „Осећам се много задовољен и почаствован вашом жељом, да предате јавности превод мога дела *Origin of Species*, и ја вас потпуно овлашћујем да то учините. Кад се превод преда јавности, било би ми мило да имам један екземплар, ако би били тако добри да ми га пошаљете”.

Библиотека поседује и богат фонд који сведочи о делу Чарлса Дарвина на више светских језика. Наш истакнути професор, дописни члан САНУ, Никола Туцић је публикувао више уџбеника и научних монографија о теорији еволуције и еволуционој биологији.

Дарвинови ученици, Хаксли, Хекел и Тимирјазев су такође заступљени у фонду Библиотеке. Библиотека поседује и неколико публикација Алфреда Расела Воласа, природњака који је дошао

практично у исто време до сличних запажања.

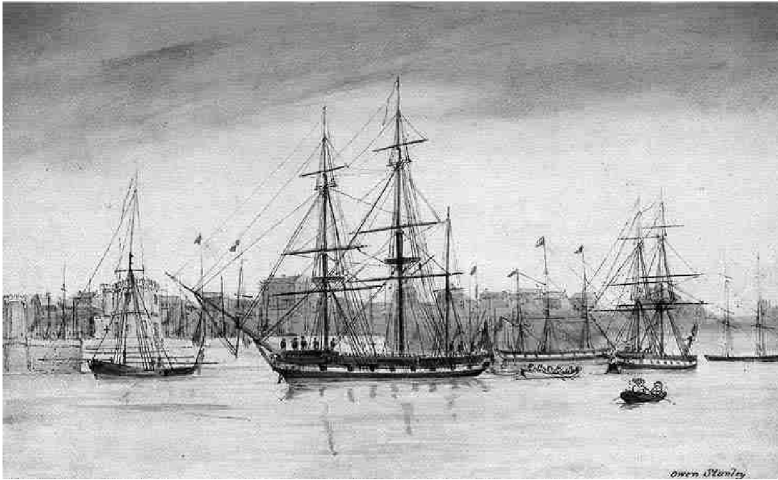
Сматрали смо значајним да се нашим корисницима и целокупној јавности и на овај начин прикаже његов ради и историјски напредак његових схватања. Пошто живимо у доба интернета, у Каталогу су наведене и значајне адресе које садрже веома богат материјал о Дарвину у електронском облику. Могу се наћи његова комплетна дела на више адреса, са његовим забелешкама, рукописима и публикованим чланцима, као и богат материјал о њему лично и његовом делу.

Александра Поповић
Информатор саветник

Оја Кринуловић
Библиотекар информатор

Мр Сања Антонић
Виши информатор

Универзитетска библиотека
„Светозар Марковић” у
Београду

Чарлс Роберт Дарвин (1809 – 1882)

Књига чији пун наслов гласи *Постанак врста помоћу природног одабирања или одржавање повлађиваних раса у борби за живот* сматра се једним од најутицајних дела свих времена. Аутор ове књиге, која се појавила 24. новембра 1859. године, био је енглески природњак Чарлс Роберт Дарвин (Charles Robert Darwin). Рођен је 12. фебруара 1809. године, истог дана када је на другој страни Атлантског океана рођен и Абрахам Линколн. Насупрот свом повученом карактеру и мирном породичном животу, у

науци се Дарвинов дубоки утицај може описати као вртлог који је иницирао суштинске преокрете у начину на који разумемо свет. Током 1882. године, након неколико срчаних удара, доживео је и фатални инфаркт 19. априла.

Дарвин је рођен у имућној породици лекара Роберта Воринга Дарвина. Чарлсов деда, Еразмо Дарвин, уважени лекар и песник, међу првима је у викторијанској Енглеској износио идеје о еволуцији живота, које је описао у контроверзној књизи *Zoonomia* (1794). Мајка, Сузана Веџвуд,

кћерка Џошуе Вецвуда, оснивача познате енглеске фабрике порцелана, умрла је када је Чарлсу било само осам година. У 16. години, Чарлс је започео студије медицине у Единбургу. Насупрот лекарској традицији породице, медицина га уопште није занимала тако да је након две године отишао да студира богословију на Кембрицу. Након три године Дарвин је дипломирао као десети у класи. Вероватно најзначајнији догађај у животу Дарвина на Кембрицу био је сусрет и, касније, пријатељство са професором ботанике Џоном Хенслоуом. У тим контактима Чарлс је прикупио бројна знања из ботанике, ентомологије, хемије и геологије. Такође, Хенслоу је у два наврата директно утицао на даљи живот Чарлса Дарвина. Прво, омогућио му је дужи боравак на терену где је уз професора геологије Адама Сецвика научио низ геолошких метода, и друго, уговорио му је путовање на истраживачком броду *Бигл*.

Премда петогодишња мисија брода *Бигл* у путовању око света није била везана за биолошка или геолошка испитивања већ за хронолошка мерења великог броја

тачака на јужној хемисфери са циљем прицизнијег одређивања географске дужине, Дарвин је успео да таквој мисији додели огроман природњачки значај. Фосиле, биљке и животиње које је сакупио, заједно са детаљним описима свих налаза, Чарлс је још током путовања слао у Енглеску, где су анализирани у уском кругу најугледнијих енглеских научника. Дарвинов углед озбиљног истраживача постепено се градио и растао годинама пре повратка са дугог путовања. У септембру 1835. године, *Бигл* је стигао до Галапагоског архипелага — групе од 13 већих и бројних мањих вулканских острва. Експедиција се овде задржала пет недеља, од којих је Дарвин на копну провео три. Током века разматрања Дарвиновог рада, боравак на Галапагоским острвима попримио је скоро легендарне размере. Да ли је Дарвин баш на овом месту дошао до идеје о променљивости врста? Да ли га је на то навело неко посебно запажање? Вероватно је сам Дарвин највећи кривац што данас нисмо у стању да разлучимо колико је Галапагос био пресудан за теорију еволу-

ције, а колико је маштовита надоградња приче овим острвима дала централну улогу. Много година после повратка са путовања, Дарвин је тврдио да је посета Галапагосу била кључна за рађање његове теорије еволуције.

Вероватно је да Дарвин током посете Галапагосу није био еволуциониста. Међутим, његове белешке и дневници откривају нам много значајније активности од пуког сакупљања и бележења занимљивих података о биљкама и животињама. На многим местима у тим текстовима уочавају се непрекидна размишљања и бројна питања која ће га коначно довести до теорије о променљивости врста — зашто су изумрле животиње чије је фосиле проналазио? или, шта је довело до географске расподеле животиња које је описивао?

Заиста не чуди што се Дарвин касније толико позивао на Галапагоска острва. Разноврсност и сроднички односи живог света на овим острвима могу се упоредити са најбоље изведеним експериментима у тзв. лабораторијској еволуцији која је последњих деценија изузетно

важан део истраживачких програма еволуционих биолога. Галапагоски архипелаг чине вулканска острва, стара свега неколико милиона година, без аутохтоних биолошких врста — све биљне и животињске врсте пореклом су из Јужне Америке. Острва су међусобно довољно близу да су први имигранти могли истовремено населити неколико њих, али су и међусобно удаљена толико да се укрштања јединки обављају превасходно унутар популација на истом острву. Коначно, од постанка острва па до Дарвиновог доласка прошло је довољно времена за прилагођавање различитих биљака и животиња на специфичне локалне услове (на сваком острву другачије). Сећајући се посете Галапагосу и прелиставајући своје белешке, Дарвин је схватио шта је заправо „видео“ на том архипелагу: биљни и животињски свет острва је, током процеса адаптација на локалне услове, еволуирао у различите врсте.

Своје доживљаје током путовања Дарвин је сабрао у књизи *Дневник истраживања* (1839). Књига у којој је занимљиво описана флора и фауна егзотичних

земаља, која је говорила о гусарима, канибализму, оружаним сукобима у Аргентини, тешком животу робова у Бразилу и сличним темама, изазвала је огромну пажњу енглеских читалаца који у то време нису превише путовали.

У јануару 1839. године Дарвин се жени својом рођаком Емом Веџвуд. Након три године живота у Лондону, породица Дарвин се сели у кућу у Дауну, малом селу удаљеном око 25 км од Лондона. Ту су живели до краја живота и подигли осморо деце (двоје је умрло врло рано).

xxx

Историчари биологије сматрају да је Дарвин почео са озбиљним размишљањима о променљивости врста тек у марту 1837. године, након што му је познати орнитолог тога доба Џон Гулд објаснио да зебе које је донео са Галапагоских острва (данас их зову „Дарвиновим зебама“) представљају различите врсте. То је, изгледа, из основа уздрмало Дарвиново уверење о непроменљивости врста. Све до сусрета са Гулдом, Дарвин је веровао да су зебе са различитих острва Галапагоса само варијетети, а не

„добре“ врсте, па их чак и није сакупљао са сваког острва.

У јулу 1837. године, свега десет месеци по повратку у Енглеску, Дарвин је први пут једну своју бележницу насловио са „трансмутација врста“. То је први несумњиви знак да је Дарвин постао еволуциониста. Када то кажемо имамо у виду да Дарвин никада није користио реч „еволуција“, већ је процесе које ми данас обухватамо овим појмом, у почетку означавао као „трансмутација“, а касније, и много чешће, као „порекло са модификацијама“ (енгл. *descent with modification*). Дакле, Дарвин је прихватио реалност променљивости врста и започео је трагање за механизмом који омогућава те промене. У својој аутобиографији, Дарвин истиче да је до идеје о променљивости врста дошао „*следећи пример Лајела у геологији*“. Чарлс Лајел је био присталица тзв. униформизма, односно гледишта да геолошке промене представљају резултат спорих, свакодневних и дуготрајних процеса. Када је постао свестан да се и биолошке врсте мењају, Дарвин је сматрао да те промене морају бити постепене.

Доследан овом ставу, тј. верујући да „природа не прави скокове“ (лат. *Natura non facit saltum*), Дарвин је тражио одговарајући механизам који би условио постепене промене врста.

Током наредне две године, Дарвин је интензивно размишљао и читао дела других истраживача који су говорили о променљивости врста. У исто време бавио се и низом геолошких и зоолошких истраживања које је излагао пред члановима геолошког друштва, ексклузивног клуба енглеских природњака тога доба. До краја 1839. године, Дарвин је решио проблем механизма који омогућава постепене промене врста. То је била природна селекција. Наиме, проучавајући рад првих демографа (нпр. Томаса Малтуса), али и низа природњака свога доба, Дарвин је закључио да у природи постоји „борба за опстанак“, или интраспецијска конкуренција — назив који користе савремени биолози. Ако у природи постоји борба за опстанак и ако неке јединке имају особине које су корисне у борби за опстанак са другим припадницима исте популације, те особине, уколико се наслеђују, биће

све присутније у наредним генерацијама. Повезивањем борбе за опстанак са индивидуалном варијабилношћу која се наслеђује, Дарвин је дошао до еволуционог механизма који је назвао природна селекција. Према овој концепцији, природна селекција делује преко малих разлика између јединки које не деле популацију у две (или више) јасно раздвојених група, већ да у популацији постоји постепеност у доприносу јединки (бројем потомака) следећим генерацијама. Селекција, према Дарвиновом схватању, „даје“ неким јединкама нешто већу шансу у преживљавању и/или репродукцији.

Природна селекција је била, у свом најелементарнијем облику, дедукција заснована на једноставним чињеницама. Дарвин није био тај који је открио ове чињенице; свим природњацима његовог доба оне су биле врло добро познате. Његова генијалност се састојала у томе да их скупа анализира, препозна правилност која проистиче из њихових односа и, коначно, укаже на последице које произилазе из уоченог обрасца.

Ако природна селекција делује на описан начин, коначно је закључио Дарвин, тај механизам може, после низа генерација, довести до појаве нових врста. Другим речима, у потомству почетне популације појавиће се особине које су другачије од родитељских. На почетку овог процеса који је Дарвин назвао „порекло са модификацијама“, а ми знатно касније „еволуција“, популацију са високом учесталашћу некада ретких особина назваћемо „варијететом“ (сортом, расом, подврстом). После дугих интервала времена, када дође до акумулације великог броја таквих модификација, то коначно може довести до појаве нове врсте. Варијетети су, дакле, „врсте у настанку“!

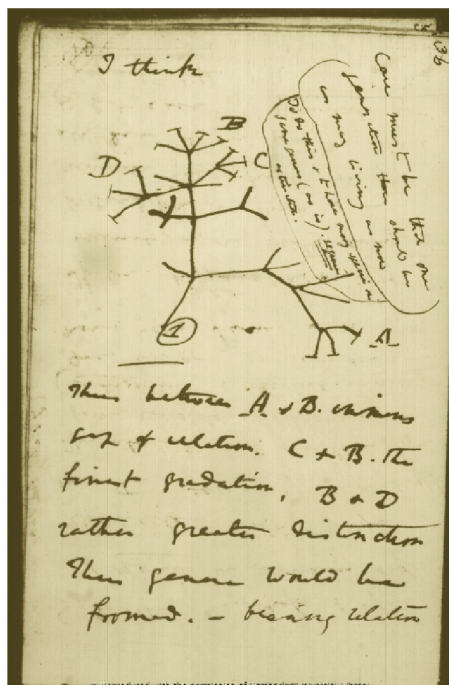
xxx

Прву скицу теорије еволуције путем природне селекције, од десетак страна, Дарвин је начинио у време када се из Лондона преселио у Даун (1842). Есеј од 230 страна у коме је детаљније приказао своју теорију, написао је 1844. године. Након тога, Дар-

вин на дуго време прекида свој рад на том рукопису. Занимљиво је да се побринуо за објављивање есеја уколико му се било шта деси. Уместо теорије еволуције, осам година је посветио таксонским истраживањима једне групе рачића. Наредних 14 година није објавио ништа везано за проблем променљивости врста. Пријатељи, иако не до краја убеђени у исправност идеје еволуције и могућих механизма промена које им је предочио, наговарали су га да изађе у јавност. Своје одлагање Дарвин је бранио жељом да све буде савршено објашњено тако да цео концепт променљивости врста и најскептичнији научници морају третирати озбиљно.

На притисак својих пријатеља, кратак извод есеја из 1844. године је, између јула 1858. и марта 1859. године, нарастао у књигу од 490 страна, чији је наслов био *Постанак врста*. Мада је Дарвин још увек инсистирао да је то само кратак извод из будућег много ширег дела које је требало да се зове *Природна селекција*, очекивана шира верзија никада се није појавила. Прво издање од

1250 примерака штампано je 24. новембра 1859. године. Следећа четири издања (од 1860. до 1866. године) нису битно мењана, док је пето (1869. године) имало значајније измењен текст. Највеће промене, уз додавање нове главе (VII глава: *Разне замерке теорији природног одабирања*) биле су у последњем, шестом, издању (1872. године). Сви преводи на српски језик, почевши од 1878. године (преводиоц Милутин М. Радовановић), урађени су према шестом енглеском издању *По-станка врста*.

Величина неке теорије цени се према утицају који она има на развој различитих научних дисциплина, али само највеће од њих имају утицај и на формирање погледа на свет људи који са науком имају мало или нимало везе. Дарвин је у *Постанку* избегао да говори о пореклу човека; ипак, свима су биле јасне импликације Дарвинове идеје да је свака врста резултат дуготрајне еволуције у којој се одигравају процеси трансформације једне врсте у другу и да су због тога сва жива бића ближи или даљи сродници. Ако су птице пореклом од гмизаваца, што је врло ефектно доказано већ 1861. године када је пронађен први фосил археоптерикса — сјајан сведок постепености те еволуције, онда би људи морали тражити своје најближе сроднике међу мајмунима! Дакле, са човеком који није „сврха стварања света“ већ само једна од милиона биолошких врста, у свести обичних људи окончана је научна револуција која је започела са указивањем Николе Коперника (1543) на нимало пријатну чињеницу да Земља није центар Свемира.

Када је објављен *Постанак врста* Дарвин је имао 50 година. Његов положај у историји науке био би једнако значајан као и данас, чак и да је престао са даљим радом. Међутим, до краја живота објавио је још 10 књига. Првих година након *Постанка* објавио је две књиге везане за адаптације код биљака, *О варијацијама у изумима помоћу којих британске и стране орхидеје опрашују инсекти* (1862) и *Покрети и понашања нузајућих биљака* (1865), као и књигу у којој је изнео своју хипотезу о механизмима наслеђивања — *Варијације животиња и биљака у процесу притомљавања* (1868). Дванаест година после појаве *Постанка врста*, одлучио се да у књизи *Порекло човека и сексуална селекција* (871) проговори о пореклу човека. У књизи *Испољавање емоција код човека и животиња* (1872) наставио је са навођењем аргумената о блискости људи са другим врстама. У последњих пет књига Дарвин се бавио мање контроверзним темама: *Инсективорне биљке* (1875), *Ефекти страно- и самооплодње у царству биљака* (1876), *Различите форме цве-*

това биљака исте врсте (1877), *Снага биљних покрета* (1880), *Формирање биљног хумуса кроз активности глиста опажачиња њиховог понашања* (1881).

Још за живота Дарвина, антиево-луционизам је изгубио битку. Већина природњака прихватила је еволуцију као реалност у природи, али то није аутоматски значило да су сви били дарвинисти. Појавиле су се бројне теорије и, коначно, полемике су се помериле са питања о реалности еволуције на питање како се одигравају процеси еволуције. Иако је сматрао да су друге теорије далеко слабије од његове, Дарвин је био задовољан својим доприносом — процеси еволуције постали су предмет интезивних научних истраживања!

Проф. др Никола Туцић

Доц. др Биљана Стојковић

Биолошки факултет
Универзитета у Београду

**Из фонда Универзитетске библиотеке
„Светозар Марковић” у Београду**

Дела Чарлса Дарвина на енглеском језику

DARWIN, Charles, 1809-1882

A monograph on the sub-class Cirripedia : with figures of all the species / by Charles Darwin. - London : The Ray Society, 1854. - VIII, 684 str., [31] list s tablama ; 23 cm

Registar. - Sadržaj s nasl. str.: The Balanidae ; The Verrucidae etc, etc., etc.

Сигнатура: Н5 330

DARWIN, Charles, 1809-1882

The different forms of flowers on plants of the same species : with illustrations / by Charles Darwin. - Authorized ed. - New York : D. Appleton and Company, 1896. - VIII, 352 str. : ilustr., table ; 21 cm

Сигнатура: Н5 283

DARWIN, Charles, 1809-1882

The variation of animals and plants under domestication : in two volumes : with illustrations / by Charles Darwin. - [2nd ed.]. - New York :

D. Appleton and Company, 1896. - 2 knj. ; 21 cm

Hrpt. nasl.: Animals and plants under domestication.

Sadrži:

Vol. 1. - XIV, 473 str. : ilustr.

Vol. 2. - X, 495 str. - Registar.

Сигнатура: Н5 288/1, Н5 288/2

DARWIN, Charles, 1809-1882

The foundations of the origin of species : two essays written in 1842 and 1844 / by Charles Darwin ; edited by Francis Darwin. - Cambridge: University Press, 1909. - XXIX, 263 str, [1] list s autorovom slikom, [1] list s tablom ; 23 cm

Registar.

Сигнатура: H5 30

DARWIN, Charles, 1809-1882

On the origin of species by means of natural selection / by Charles Darwin. - Reprint of the 2nd ed. - London : Oxford University Press, 1929.

- LXI, 454 str. ; 18 cm. - (The world's classics ; 11)

Registar.

Сигнатура: K5 877/11

DARWIN, Charles, 1809-1882

On the structure and distribution of coral reefs / by Charles Darwin ; edited, with an introduction, by Joseph W. Williams. - London : Walter Scott, [s. a.]. - XXIV, 278 str., [5] listova s tablama, [1] presavijen list : ilustr. ; 17 cm. - (The Camelot series)

Hrpt. nasl.: Coral reefs.

Сигнатура: H5 8

DARWIN, Charles, 1809-1882

The origin of species by means of natural selection or The preservation of favored races in the struggle for life ; The descent of man and selection in relation to sex / by Charles Darwin. - New York : The

Modern Library, [s. a.]. - XVI, 1000 str. : ilustr. ; 21 cm. - (The Modern Library of the world's best books)

Hrpt. nasl.: The origin of species and The descent of man. - Registri.

Сигнатура: H5 379

DARWIN, Charles, 1809-1882

Autobiography of Charles Darwin / with two appendices, comprising a chapter of reminiscences and a statement of Charles Darwin's religious views, by his son, Francis Darwin. - London : Watts and Co., 1931. - IV, 154 str. ; 17 cm. - (The Thinker's library ; no. 7)

Сигнатура: J 339/7

DARWIN, Charles, 1809-1882

The origin of species by means of natural selection ; The descent of man and selection in relation to sex / by Charles Darwin. - Chicago [etc.] : William Benton : Encyclopaedia Britannica, cop. 1952. - X, 659 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Great books of the Western world ; 49)

Tekst štampan dvostubačno. - Beleška o autoru. - Registri

Сигнатура: II 1973/49

Дела Чарлса Дарвина на српском и хрватском језику

DARWIN, Charles, 1809-1882

Постанак фела помоћу природног одбирања или Одржавање поњегованихраса у борби за живот / написао Чарлс Дарвин ; са енглескога шестога, допуњенога и поправљенога издања превео М.[Милан] М. Радовановић. - Београд : Државна штампарија, 1878 (Београд : Државна штампарија). - XXVIII, 431, IV стр., [1] пресавијен лист ; 21 cm

Превод дела: The origin of species by means of natural selection.

Сигнатура: H 228

DARWIN, Charles, 1809-1882

Човеково порекло. [Део 1] / Чарлс Дарвин ; с енглеског превео и кратак предговор написао Недељко Дивац. - Београд : Геца Кон, 1931(Београд : Штампарија Драг. Грегорића). - VI, 271 стр. : илустр. ; 19 cm

Сигнатура: H 91/1

DARWIN, Charles, 1809-1882

Човеково порекло. Део 2, Сполно одабирање / Чарлс Дарвин ; с енглеског превео Недељко Дивац. - Београд : Геца Кон, 1934 (Београд : Шампарија Драг. Грегорића). - XIII, 518 стр. : илустр. ; 19 cm

Сигнатура: Н 91/2

DARWIN, Charles

Мој живот / Чарлс Дарвин. - Београд : Српска књижевна задруга, 1937. - 184 стр. : илустр. ; 20 cm. - (Српска књижевна задруга ; коло 40, књ. 276)

Садржи и: Свакодневни живот мога оца \ Франсис Ч. Дарвин

Сигнатура: К1/276

DARWIN, Charles, 1809-1882

Postanak vrsta pomoću prirodnog odabiranja ili Održavanje povlađivanih rasa u borbi za život / Čarls Darvin ; [preveo s engleskog Ne-deljko Divac]. - Beograd : Prosveta, 1948 (Beograd : Kultura). - XI, 459 str., [1] list s autorovom slikom, [1] presavijen list ; 23 cm

Kor. nasl.: Postanak vrsta. - Prevod dela: The origin of species. - Str. V-XI: Umesto predgovora / Siniša Stanković. - Registar

Сигнатура: Н 206

DARWIN, Charles, 1809-1882

Putovanje jednog prirodoslovca oko svijeta / Charles Darwin ; [preveli s engleskog Karla Kunc i Stanko Miholić uz saradnju Nikole Finka ... et al.]. - Zagreb ; Beograd : Novo pokoljenje, 1949 (Zagreb : Tipografija). - 577 str., [1] list s autorovom slikom, [44] lista s tablama : ilustr. ; 20 cm

Prevod dela: Journal of researches into the natural history and geology of the countries visited during the voyage of H. M. S. Beagle round the world under the command of captain Fitz Roy, R. N. - Str.

561-577.: Charles

Darwin / Nikola Fink.

Сигнатура: Н 271

DARWIN, Charles, 1809-1882

Путовање једног природњака око света / Чарлс Дарвин ; [превели с енглеског Карла Кунц и Станко Михолић ; језичка редакција Радмила Димитријевића]. - [Београд] : Ново поколење, 1951 (Београд : Омладина). - 571, [1] стр. : илустр. ; 20 cm. - (Библиотека Књига знања)

Prevod dela: Journal of researches into the natural history and geology of the countries visited during the voyage of H. M. S. Beagle round the world under the command of captain Fitz Roy, R.N. - Стр. 553-[572]:

Поговор / Никола Финк.

Сигнатура: Н 317

Дела Чарлса Дарвина на немачком језику

DARWIN, Charles, 1809-1882

Reise eines Naturforschers um die Welt : mit vierzehn Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - XII, 596 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 1)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/1

DARWIN, Charles, 1809-1882

Über die Entstehung der Arten : mit dem Portrait des Verfassers / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - VIII, 592 str., [2] lista s tablama, [1] list s autorovom slikom ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 2)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/2

DARWIN, Charles, 1809-1882

Das Variiren der Thiere und Pflanzen. Bd. 1 : mit dreiundvierzig Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1880. - X, 497 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 3)

Сигнатура: Н4 291/3

DARWIN, Charles, 1809-1882

Das Variiren der Thiere und Pflanzen. Bd. 2 / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - Stuttgart : Schweizerbart, 1880. - X, 540 str. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 4)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/4

DARWIN, Charles, 1809-1882

Die Abstammung des Menschen. Bd. 1 : mit sechsundzwanzig Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1878. - VIII, 432 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 5)

Сигнатура: Н4 291/5

DARWIN, Charles, 1809-1882

Die Abstammung des Menschen. Bd. 2 : mit zweiundfünfzig Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - V, 446 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 6)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/6

DARWIN, Charles, 1809-1882

Der Ausdruck der Gemüthsbewegungen : mit 21 Holzschnitten und 7 heliographischen Tafeln / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - VIII, 384 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 7)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/7

DARWIN, Charles, 1809-1882

Insectenfressende Pflanzen : mit dreiszig Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - VIII, 412 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 8)

Registar.

Сигнатура: Н4 291/8

DARWIN, Charles, 1809-1882

Kletternde Pflanzen : mit dreizehn Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - 1 knj. (VIII, 160 str.) (XI, 259 str.) (VIII, 304 str.) : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 9, Abth. 1)

Prištampano 1: Die Befruchtung der Orchideen : mit achtunddreiszig Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 9, Abt. 2). - Prištampano 2: Verschiedene Blütenformen : mit fünfzehn Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 9, Abt. 3). - Registar.

Сигнатура: Н4 291/9

DARWIN, Charles, 1809-1882

Die Wirkungen der Kreuz- und Selbstbefruchtung / von Charles Darwin; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., Autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879.- VIII, 459str. : tabele ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 10) Registar.

Сигнатура: Н4 291/10

DARWIN, Charles, 1809-1882

Corallen-Riffe : mit drei Karten und sechs Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisierte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - 1 knj. (XIV, 231 str., [3] presavijena lista) (VIII, 176 str., [1] presavijen list) : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 11, Häl. 1)

Nasl. str. prištampanog teksta: Vulcanische Inseln : mit einer Karte und vierzehn Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisierte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1879. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 11, Häl. 2). - Registar.

Сигнатура: Н4 291/11

DARWIN, Charles, 1809-1882

Geologische Beobachtungen über Süd-America : mit 1 Karte, 5 Tafeln und 24 Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - 2. Gesamt-Ausg., autorisierte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1880. - 1 knj. (X, 400 str., [5] presavijenih listova, [2] lista s tablama) (VI, 104 str., [2] lista s kartom) : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 12, Abt. 1)

Nasl. str. prištampanog teksta: Kleinere geologische Abhandlungen : mit 1 Karte und 14 Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - Stuttgart : Schweizerbart, 1880. - 2. Gesamt-Ausg., autorisierte deutsche Ausg. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 12, Abt. 2). - Registar.

Сигнатура: Н4 291/12

DARWIN, Charles, 1809-1882

Das Bewegungsvermögen der Pflanzen : mit 196 Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - Autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1881. - 1 knj. (IX, 506 str.) (VII, 184 str.) : ilustr. ; 23 cm. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 13)

Nasl. str. prištampnog teksta: Die Bildung der Ackererde durch die Thätigkeit der Würmer : mit 15 Holzschnitten / von Charles Darwin ; aus dem Englischen übersetzt von J. Victor Carus. - Autorisirte deutsche Ausg. - Stuttgart : Schweizerbart, 1882. - (Ch. Darwin's gesammelte Werke ; Bd. 14, Abt. 1). - Registar.

Сигнатура: Н4 291/13

Дела Чарлса Дарвина на руском језику

DARWIN, Charles, 1809-1882

Дневник наблюдений по естественной истории и геологии странъ, посещенныхъ во время кругосветнаго плаванія корабля Е. В. Бигль подъ командой капитана Фицъ Роя / Чарлза Дарвина ; переводъ со второго англійскаго изданія Е. Боратынской ; подъ редакціей К. Тимирязева. - Москва : Ю. Лепковский, [1908]. - [ВИ], 370 стр., [4] листа с таблама : илустр. ; 25 см. - (Иллюстрированное собраніе сочинений Чарлза Дарвина ; т. 2)

Сигнатура: Н9 19/2

DARWIN, Charles, 1809-1882

О выраженіи душевныхъ движеній у человека и животныхъ / Чарлз Дарвин ; переводъ со второго англійскаго изданія Ф. Н. Крашенинникова. - Москва : Ю. Лепковскій, [1908]. - 1 кн. (211 стр., [8] листовъ с таблама) (113 стр.) : илустр. ; 25 см. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 3) Приштампано: О движеніяхъ и повадкахъ лазящихъ растеній / переводъ И. Петровскаго ; подъ редакціею К. А. Тимирязева. Москва : Изданіе Ю. Лепковскаго, [1908]. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 3). - Регистар.

Сигнатура: Н9 19/3

DARWIN, Charles, 1809-1882

Приспособленія орхидныхъ къ оплодотворенію насекомыми / Чарлз Дарвин ; переводъ И. Петровскаго. - Москва : Ю. Петровскій, [1908]. - 1 кн. (ВИИ, 168 стр., [4] листа с таблама) (259 стр.) : илустр. ; 25 см. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 4) Приштампано: Насекомоядныя растенія / переводъ съ англійскаго Э. и О. Крашенинниковыхъ. - Москва : Ю. Лепковскій, [1908]. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 4). - Регистар.

Сигнатура: Н9 19/4

DARWIN, Charles, 1809-1882

Происхожденіе человека и половой отборъ / Чарлз Дарвин ; переводъ И. Слъченова. - Москва : Ю. Лепковскій, [б. г.]. - 1 кн. (Стр. ИВ, 321-492, [1] листъ с таблом) (140 стр., [1] листъ с таблом) : илустр. ; 25 см. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 6) Приштампано: Изменение животныхъ и растеній въ домавшнемъ состояніи / переводъ и редакція П. Сушкина и Ф. Крашенинникова. - Москва : Ю. Лепковскій, [б. г.]. - Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 6)

Сигнатура: Н9 19/6

DARWIN, Charles, 1809-1882

Изменение животныхъ и растеній въ домашнемъ состояніи / Чарлз Дарвин ; переводъ П. Сушкина и Ф. Крашенинникова. - Москва : Ю. Лепковский, [б. г.]. - Стр. 141-424, ВИИ стр. с таблама : илустр. ; 25 см. - (Иллюстрированное собраніе сочиненій Чарлза Дарвина ; т. 7)

Сигнатура: Н9 19/7

Дела Дарвиновых ученика

Немачки ученик : HAECKEL, Ernst, 1834-1919

HAECKEL, Ernst, 1834-1919

Natürliche Schöpfungsgeschichte : gemeinverständliche wissenschaftliche Vorträge über die Entwicklungslehre im Allgemeinen und diejenige von Darwin, Goethe und Lamarck im Besonderen : mit dem Porträt des Verfassers (nach einer Photographie) und mit 16 Tafeln, 19 Holzschnitten, 18 Stammbäumen und 19 sistematischen Tabellen / von Ernst Haeckel. - 5. verbesserte Aufl. - Berlin : Georg Reimer, 1874. - XLVI, 688 str., [1] list s autorovom slikom, [13] listova s tablama, [3] presavijena lista : ilustr. ; 23 cm
Štampano goticom. - Registar.

Сигнатура: Н4 514

HAECKEL, Ernst, 1834-1919

Natürliche Schöpfungs-Geschichte : gemeinverständliche wissenschaftliche Vorträge über die Entwicklungs-Lehre : mit dem Porträt des Verfassers und mit 30 Tafeln, sowie zahlreichen Holzschnitten, Stammbäumen und systematischen Tabellen. Th. 1, Allgemeine Entwicklungs-Lehre : (Transformismus und Darwinismus) / von Ernst Haeckel. - 9. umgearbeitete und vermehrte Aufl. - Berlin : Georg Reimer, 1898. - 1 knj. (LXII, 368 str., [7] listova s tablama, [1] list s autorovom slikom) (Str. 371-831, [22] lista s tablama, [1] presavijen list) : ilustr. ; 23 cm

Nasl. str. prištampanog teksta: Natürliche Schöpfungs-Geschichte : gemeinverständliche wissenschaftliche Vorträge über die Entwicklungs-Lehre. Th. 2, Allgemeine Stammes-Geschichte : (Phylogenie und Anthropogenie) / von Ernst Haeckel. - 9. umgearbeitete und vermehrte Aufl. - Berlin : Georg Reimer, 1898

Сигнатура: Н4 222

MESHIA, Šota Ambakovič, 1916-1972

Geschichte Georgiens : (kurzer Überblick) / von Schota Meskhia ; [Übersetzung aus dem Russischen und Entwurf der Karten Gertraude Remer ; redaktionelle Bearbeitung Claus Remer. **Über den Kaukasus nach Tiflis : ausgewählte Reisebriefe / von Ernst Haeckel** ; bearbeitet von Georg Uschmann und Kurt Wedekind. - Jena : Friedrich-Schiller-Universität, 1972. - 95 str., [6] str. s tablama : ilustr. ; 21 cm. - (Jenaer Reden und Schriften)Kor. nasl.: Georgien. - Slika autora prvog rada.

Сигнатура: I 13464

Енглески ученик : HUXLEY, Julian, 1887-1975

HUXLEY, Julian, 1887-1975

The living thoughts of Darwin / presented by Julian Huxley ; assisted by James Fisher. - Reprinted ed. - London [etc.] : Cassell and Co., 1946. - [IV], 146 str., [1] list sa Darwinovom slikom ; 19 cm. - (The living thoughts library ; 2) Bibliografija: str. 145-146.

Сигнатура: Н5 298/2

HUXLEY, Julian, 1887-1975

Memories / Julian Huxley. - London : George Allen and Unwin, 1970-1973. - 2 knj. ; 25 cm

Sadrži:[Vol.] 1. - 1970.- 296 str., [12] str. sa tablama, [1] list sa tablom : ilustr. [Vol.] 2. - 1973. - 269 str., [14] str. sa tablama, [1] list sa tablom

Сигнатура: П 11078/1, 2

Руски ученик : TIMIRJAZEV, Kliment Arkad´evič, 1843-1920

TIMIRJAZEV, Kliment Arkad´evič, 1843-1920

Чарлз Дарвин и его учение : сборник избранных произведений / составил и снабдил вводной статьей и примечаниями М. Местергази. - Москва : Учпедгиз, 1940. - 431 стр., [1] лист с ауторовом сликом, [1] лист с Дарвиновом сликом : илустр. ; 23 см. - (Библиотека учителя) Библиографија радова К. А. Тимирязева о дарвинизму: стр. 428-431.

Сигнатура: Н9 164

TIMIRJAZEV, Kliment Arkad'evič, 1843-1920

Избранные работы по хлорофиллу и усвоению света растением / К. А. Тимирязев ; редакция Н. А. Максимова. - Москва : Академия наук СССР, 1948. - 350 стр., [1] лист с ауторовом сликом, [3] листа с таблама, [1] пресавијен лист : илустр. ; 23 см. - (Классики науки)
Библиографија: стр. 345-347.

Сигнатура: Н9 361

TIMIRJAZEV, Kliment Arkad'evič, 1843-1920

Краткий очерк теории Дарвина / К. А. Тимирязев. - 3-е изд. - Москва : Сельхозгиз, 1948. - 142, [1] стр. : илустр. ; 20 см. - (Научно-популярная библиотека) Ауторова слика.

Сигнатура: Н9 332

TIMIRJAZEV, Kliment Arkad'evič, 1843-1920

Чарлз Дарвин и его учение : в двух частях / Климент Аркадьевич Тимирязев. - [7-е изд.]. - Москва : Сельхозгиз, 1949. - 474 стр. ; 23 см. - (Избранные сочинения : в четырех томах / Климент Аркадьевич Тимирязев ; т. 4) Ауторова слика. - Библиографија радова К. А. Тимирязева: стр. 437-458. - Регистар.

Сигнатура: Н9 411/4

TIMIRJAZEV, Kliment Arkad'evič, 1843-1920

Живот бильке : десет популарних излагања са четири приложена јавна предавања / К. А. Тимирязев ; биографска цртица и научна редакција Л. А. Иванова ; [превео и уредио Војин Глигић]. - Сарајево : Свјетлост, 1947 (Сарајево : Државна штампарија). - 227 стр. : илустр. ; 28 см. - (Библиотека Природа и завичај ; књ. 1) Ауторова слика. - Регистри.

Сигнатура: Н 190

Дела Алфреда Воласа, човека који није био Дарвин

WALLACE, Alfred Russel, 1823-1913

Der Malayische Archipel : die Heimath des Orang-Utan und des Paradiesvogels : Reiseerlebnisse und Studien über Land und Leute : in zwei Bänden : mit 51 Original-Illustrationen in Holzschnitt und 9 Karten / von Alfred Russel Wallace. - Autorisirte deutsche Ausg. / von Adolf Bernhard Meyer. - Braunschweig : George Westermann, 1869. - XX, 435 str., [3] lista s tablama, [2] presavijena lista ; 480 str., [4] lista s tablama : ilustr. ; 23 cm Štampano goticom. - Oba volumena štampana zajedno. - Registar.

Сигнатура: Г4 50

WALLACE, Alfred Russel, 1823-1913

Beitraege zur Theorie der natürlichen Zuchtwahl : eine Reihe von Essais / von Alfred Russel Wallace. - Autorisirte deutsche Ausg. / von Adolf Bernhard Meyer. - Erlangen : Eduard Besold, 1870. - XVIII, 434 str. ; 22 cm

Registar

Сигнатура: Н4 536

WALLACE, Alfred Russel, 1823-1913

Die Tropenwelt nebst Abhandlungen verwandten Inhaltes / von Alfred R. Wallace ; autorisirte deutsche Übersetzung von David Brauns. - Braunschweig : Friedrich Vieweg und Sohn, 1879. - XVI, 376 str. ; 23 cm

Registar.

Сигнатура: Н4 164

Дела о Дарвину и његовом делу

Дела о Дарвину и његовом делу на српском и хрватском језику

ДАРВИНИЗАМ или Наука о развићу земље и организама на њој. -
Београд : Штампарија Св. Николића, 1891. - VI, 128 стр. ; 20 cm
Стр. V-VI: Предговор / Витомир Младеновић.

Сигнатура: Н60

BRUSINA, Spiridon

Izvjješće i govor (o darvinizmu) / držao prigodom glavne skupštine
Hrv. naravosl. društva od 15. ožujka 1891. S. Brusina. - Zagreb : Hrvat-
sko naravoslovno društvo, 1891. - XXVIII str. ; 24 cm
P. o.: Glasnik Hrvatskoga naravoslovnoga društva ; god. 5.

Сигнатура: БН 335

HADŽI, Jovan

Lamarck i Darwin : (prigodom njihove stogodišnjice) : kratka kriti-
čna poredba njihova teoretskog rada / napisao Jovan Hadži. - Zagreb :
Kr. zemaljska tiskara, 1909. - 32 str. ; 19 cm

P. o.: Narodne novine

Сигнатура: БН 224

CICVARIĆ, Krsta

Дарвин или Ламарк : пад дарвинистичке доктрине / Крста
Цицварић. - Београд : Штампарија "Србија", 1910. - 64 стр. ; 21 cm

Сигнатура: БН 11

PRENANT, Marcel

Darwin : njegov život i djelo / Marcel Prenant ; preveo Davor Mikačić. - Zagreb : Matica hrvatska, 1946 (Zagreb : Tipografija). - 150 str. ; 21 cm. - (Prirodoslovna knjižnica) Prevod dela: Darwin. - Sadrži i: Darwinizam u Hrvatskoj / Vale Vouk. - Str. 119-150.

Сигнатура: H 172

TUCIĆ, Nikola

Uvod u teoriju evolucije / Nikola Tucić. - [1. izd.]. - Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1987. - 271 str. : ilustr. ; 24 cm Bibliografija: str. 245-256. - Indeksi.

Сигнатура: II 46329

TUCIĆ, Nikola

Evoluciona biologija / Nikola Tucić. - 2. dopunjeno i promenjeno izd. - Beograd : NNK International, 2003 (Beograd : Margo-art). - 517 str. : ilustr. ; 30 cm

Napomene uz tekst. - Bibliografija: str. 475-508. - Registar.

Сигнатура: III 6780

DAWKINS, Richard

Zabluda o Bogu / Ričard Dokins ; prevod Aleksandra Stojanović, Katarina i Ana Ješić. - Smederevo : Heliks, 2007 (Beograd : Megraf). - 398 str. ; 24 cm. - (Biblioteka Dela Ričarda Dokinsa ; knj. 1) Prevod dela: The god delusion / Richard Dawkins. - Tiraž 1.000. - O autoru: str. 381. - Napomene uz tekst. - Napomene: str. 370-380. - Bibliografija: str. 363-369. - Registar.

Сигнатура: II 82932

DAWKINS, Richard

Sebični gen / Ričard Dokins ; prevod Jelena Stakić. - 1. izd. - Smederevo : Heliks, 2008 (Beograd : Artprint). - XXV, 370 str. : graf. prikazi ; 24 cm. - (Biblioteka Dela Ričarda Dokinsa ; knj. 2)
Prevod dela: The selfish gene, 3th (Anniversary ed.). - "Jubilarno izd. sa novim poglavljima i uvodom povodom 30. rođendana knjige" —> koricе. - Tiraž 1.000. - Str. XXI-XXII: Uvodna reč / Robert L. Trivers. - O autoru: str. [371]. - Napomene: str. 277-345. - Bibliografija: str. 347-358. -

Registar.

Сигнатура: II 83585

Дела о Дарвину и његовом делу на енглеском језику

SCHMIDT, Oscar

The doctrine of descent and darwinism : with twenty-six woodcuts / by Oscar Schmidt. - 8th ed. - London : Kegan Paul, Trench, Trübner & Co., 1891. - VI, 333 str. : ilustr. ; 20 cm. - (The international scientific series ; vol. 12)

Registar.

Сигнатура: H5 35/12

PETRONIJEVIĆ, Branislav

On the law of irreversible evolution / by Branislav Petronievs. - Washington : Government Printing Office, 1920. - Str. 429-440 ; 25 cm. - (Publications / Smithsonian Institution, Washington ; 2565)
Bibliografija: str. 439-440. - P. o.: Smithsonian Institution Annual Report; 1918.

Сигнатура: BH549

EVOLUTION as a process / **edited by Julian Huxley**, A. C. Hardy. E. B. Ford. - London : George Allen & Unwin Ltd, 1954. - 367 str. : ilustr. ; 24 cm Bibliografija: str. 349-352.

Сигнатура: II 23483

DARLINGTON, C. D.

Darwin's place in history / C. D. Darlington. - Oxford : Basil Blackwell, 1959. - IX, 101 str. ; 19 cm Bibliografija: str. 95-101.

Сигнатура: I 20829

EVOLUTION after Darwin : the University of Chicago Centennial. Vol. 1, The evolution of life : its origin, history and future / edited by Sol Tax. - Chicago : University of Chicago Press, 1960. - VIII, 629 str. : ilustr. ; 25 cm

Bibliografija uz većinu radova.

Сигнатура: H5 792/1

EVOLUTION after Darwin : the University of Chicago Centennial. Vol. 2, The evolution of man : man, culture and society / edited by Sol Tax. - Chicago : University of Chicago Press, 1960. - VIII, 473 str. : ilustr. ;

25 cm

Bibliografija uz većinu radova.

Сигнатура: H5 792/2

EVOLUTION after Darwin : the University of Chicago Centennial. Vol. 3, Issues in evolution : The University of Chicago Centennial discussions / edited by Sol Tax and Charles Callender. - Chicago : University of Chicago, 1960. - VIII, 310 str., [16] str. s tablama ; 25 cm

Registar.

Сигнатура: H5 792/3

FREEMAN, Richard Broke

The works of Charles Darwin : an annotated bibliographical hand list / by R. B. Freeman. - London : Dawsons of Pall Mall, 1965. - X, 81 str., [5] listova s tablama ; 23 cm

Registri.

Сигнатура: II 5161

The HUMANIST frame / edited by Julian Huxley. - 1st ed., 3rd impression. - London : George Allen & Unwin, 1965. - 432 str. ; 25 cm
Beleške o autorima. - Bibliografija uz većinu radova.

Сигнатура: II 14266

DARWINISM and the American intellectual : a book of readings / edited by R. J. Wilson. - Homewood, Ill. : Dorsey Press, 1967. - V, 210 str. ; 23 cm. - (The Dorsey series in American history)

Сигнатура: II 13485

GASMAN, Daniel

The scientific origins of national socialism : social Darwinism in Ernst Haeckel and the German Monist League / Daniel Gasman. - London [etc.] : MacDonald [etc.], 1971. - XXXII, 208 str., [4] str. s tablama, [1] list sa slikom E. Haeckel-a ; 25 cm. - (History of science library)
Odabrana bibliografija: str. 183-202. - Registar.

Сигнатура: II 13621

DAWKINS, Richard

The blind watchmaker / Richard Dawkins. - Harlow : Longman scientific[and] technical, 1986. - XIII, 332 str. : ilustr. ; 24 cm
Bibliografija: str. 321-326.

Сигнатура: II 46516

Дела о Дарвину и његовом делу на француском језику

ROUCHÉ, Max

Herder précurseur de Darwin ? : histoire d'un mythe / Max Rouché.
- Paris : Les Belles lettres, 1940. - 94 str. ; 25 cm. - (Publications de la
Faculté des lettres de l'Université de Strasbourg ; fasc. 94) Bibli-
ografija: str. 85-91.

Сигнатура: J 1120

Дела о Дарвину и његовом делу на немачком језику

BÜCHNER, Ludwig, 1824-1899

Sechs Vorlesungen über die Darwin'sche Theorie von der Verwan-
dlung der Arten und die erste Entstehung der Organismenwelt : sowie
über die Anwendung der Umwandlungstheorie auf den Menschen, das
Verhältniss dieser Theorie zur Lehre vom Fortschritt und den Zusam-
menhang derselben mit der materialistischen Philosophie der Vergang-
heit und Gegenwart : in allgemein verständlicher Darstellung / von
Ludwig Büchner. - Leipzig : Theodor Thomas, 1872. - VIII, 411 str. ; 19
cm Štampano gothicom. - Registar

Сигнатура: H4 297

SEIDLITZ, Georg

Die Darwin'sche Theorie : elf Vorlesungen über die Entstehung der
Thiere und Pflanzen durch Naturzüchtung / von Georg Seidlitz. - 2.
vermehrte Aufl. - Leipzig : Wilhelm Engelmann, 1875. - VIII, 346 str.,
[1] presavijen list ; 24 cm

Literatur zur Descendenztheorie seit 1859: str. 286-333. - Registri.

Сигнатура: H4 588

BÜCHNER, Ludwig, 1824-1899

Die Darwin'sche Theorie von der Entstehung und Umwandlung der Lebe-Welt : ihre Anwendung auf den Menschen, ihr Verhältniss zur Lehre vom Fortschritt und ihr Zusammenhang mit der materialistischen oder Einheits-Philosophie der Vergangenheit und Gegenwart / in sechs Vorlesungen allgemein-verständlich bargestent von Ludwig Bücher. - 4. verbesserte und mit hülfe der neuesten Forschungen ergänzte Aufl. - Leipzig : Theodor Thomas, 1876. - VIII, 448 str. ; 19 cm
Štampano goticom. - Registar.

Сигнатура: Н4 538

LEBEN und Evolution : wissenschaftliche Vortragstagung am 25. und 26. Mai 1984 anlässlich des 150. Geburtstages von Ernst Haeckel und der 100. Wiederkehr der feierlichen Übergabe des Zoologischen Institutsgebäudes in Jena / [Hrsg. Bernd Wilhelmi]. - Jena : Friedrich-Schiller-Universität, 1985. - 160 str. : illustr. ; 25 cm

Bibliografija uz većinu radova.

Сигнатура: П 44919

Дела о Дарвину и његовом делу на руском језику

OMBONI, Giovanni, 1829-1910

Дарвинизмъ или Теория появленія и развитія животныхъ и растительныхъ видовъ / Г. Омбони ; со вступительной статей Г. Легона ; переводъ Н. Н. Макарова. - С. Петербургъ : Ф. Павленков, 1867. - 57 стр. ; 20 cm

Сигнатура: Н9 31

LAMARCK, Jean-Baptiste-Pierre-Antoine de Monet de, 1744-1829

Философия зоологии. Т. 1 / Ламарк ; перевод с французского С. В. Сапожникова ; редакция и биографический очерк В. П. Карпова ; вступительная статья В. Л. Комарова. - Москва [и др.] : Государственное издательство биологической и медицинской литературы, 1935. - ЦЛХ, 330 стр., [1] лист с ауторовом сликом ; 21 см Превод дела: Philosophie zoologique. - Библиографија Ламаркових важнијих радова: стр. CLIV-CLX. - Регистар.
Сигнатура: И9 474

PLATONOV, Georgij Vasiljevič

Дарвин, дарвинизм и философия / Г. Платонов. - Москва : Политическая литература, 1959. - 430 стр., [1] лист с Дарвиновом сликом ; 21 см
Регистар
Сигнатура: Н9 630

Чарлс Дарвин на интернету

1. Свеобухватан сајт о животу и делу Чарлса Дарвина

<http://www.aboutdarwin.com/index.html>

Настао је иницијативом и радом Дејвида Лефа (David Leff) и сарадњом бројних еминентних институција Велике Британије:

- Royal Society, London, England.
- Linnean Society, London, England.
- John Murray Publishers, London, England.
- The Darwin Correspondence Project, Cambridge University Library, England.
- Dept. of Manuscripts and University Archives, Cambridge University Library, England.
- Down House Archives, Downe, Kent, England.

- http://www.aboutdarwin.com/literature/lit_01.html

Библиографија Чарлса Дарвина и публикација о њему која обухвата:

- Дарвинове монографске публикације и књиге о њему
- чланке о Дарвину
- свих 25 објављених Дарвинових књига по хронолошком редоследу
- Како је Н.М.С. Beagle добио име
- Историјат теорије еволуције пре Дарвина

- http://www.aboutdarwin.com/pictures/pictures_01.html

Фотографије о Дарвину и његовом животу

- <http://www.aboutdarwin.com/voyage/voyage01.html>

Путовање Биглом (Н.М.С. Beagle)

2. Комплетан рад Чарлса Дарвина онлајн

<http://darwin-online.org.uk/contents.html#periodicals>

Комплетна дигитализована дела Чарлса Дарвина. Најпотпунија библиографија радова Чарлса Дарвина која је настала на основу рада (R. V. Freeman's) Р. В. Фримана из 1977. године, а употпуњена до данас.

<http://darwin-online.org.uk/contents.html#books>

Дигитализоване Дарвинове књиге и белешке са издвојеним сликама.

- <http://darwin-online.org.uk/contents.html#periodicals>

Дигитализовани Дарвинови оригинални чланци у HTML и PDF формату са одвојеним сликама.

- <http://darwin-online.org.uk/contents.html#publishedms>

Дигитализовани Дарвинови рукописи

- http://darwin-online.org.uk/supplementary_works.html

Дигитализовани додатни радови (приближно 450 радова) и то секундарни извори о Дарвину, прикази Дарвинових радова

- [http://darwin-online.org.uk/content/search-](http://darwin-online.org.uk/content/search-results?sort=identifier&allfields=&searchtitle=&documentype=Printed&pageno=1&manuscript=true&datebefore=&haveimages=true&description=&dateafter=&searchid=&name=&pagesize=100)

[results?sort=identifier&allfields=&searchtitle=&documentype=Printed&pageno=1&manuscript=true&datebefore=&haveimages=true&description=&dateafter=&searchid=&name=&pagesize=100](http://darwin-online.org.uk/content/search-results?sort=identifier&allfields=&searchtitle=&documentype=Printed&pageno=1&manuscript=true&datebefore=&haveimages=true&description=&dateafter=&searchid=&name=&pagesize=100)

У Дарвиновој приватној библиотеци пронађене су хиљаде публикација и штампаног материјала.

3. Дарвинова дела у пројекту Гутенберг

<http://www.gutenberg.org/browse/authors/d#a485>

The Autobiography of Charles Darwin (English)

Coral Reefs (English)

Coral Reefs — Complete (English)

De l'origine des espèces (French)

The Descent of Man (English)

The Different Forms of Flowers on Plants of the Same Species (English)

Effects of Cross and Self Fertilisation in the Vegetable Kingdom (English)

The Expression of the Emotions in Man and Animals (English)

The Foundations of the Origin of Species

Two Essays written in 1842 and 1844 (English)

Geological Observations on South America (English)

Insectivorous Plants (English)

Life and Letters of Charles Darwin — Volume 1 (English)

Life and Letters of Charles Darwin — Volume 2 (English)

More Letters of Charles Darwin — Volume 1 (English)

More Letters of Charles Darwin — Volume 2 (English)

The Movements and Habits of Climbing Plants (English)

Note on the Resemblances and Differences in the Structure and the Development of the Brain in Man and Apes (English)

Observations Géologiques sur les Îles Volcaniques (French)

On the Origin of Species (English)

On the Origin of Species by Means of Natural Selection (English)

On the Origin of Species By Means of Natural Selection, or, the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life (English)

On the Origin of Species by Means of Natural Selection or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life. (2nd edition) (English)

The Origin of Species by means of Natural Selection, 6th Edition (English)

The Power of Movement in Plants (English)

The formation of vegetable mould through the action of worms, with observations on their habits (English)

Variation of Animals and Plants under Domestication (English)

Variation of Animals and Plants under Domestication, the — Volume 1 (English)

Variation of Animals and Plants under Domestication, the — Volume 2 (English)

The Variation of Animals and Plants Under Domestication, Vol. I. (English)

Volcanic Islands (English)

4. Дарвинова дигитална библиотека о еволуцији - The Darwin Digital Library of Evolution

<http://darwinlibrary.amnh.org/index.php?globalnav=scope>

Амерички природњачки музеј је формирао Дарвинову дигиталну библиотеку о еволуцији. Њен примарни циљ је прикупљање онлајн материјала од 17. века до данас, а основна тема је еволуција.

Ова колекција обухвата 4 засебне хронолошке целине:

Преци

Историја природе пре Дарвина

Литература о природи и постанку планете од касног 17. века до 19. века

Кључна Дарвинова дела на енглеском језику и преводи.

- <http://darwinlibrary.amnh.org/index.php?globalnav=gallery&p=13>

Фотогалерија врста биљака које је изучавао Дарвин.

5. 200 година од рођења Дарвина (Cambridge University)

<http://www.darwin2009.cam.ac.uk/>

Универзитет у Кембрицу обележава 2009. годину као 200 година од рођења Чарлса Дарвина, 150 година од објављивања његовог дела „Порекло врста“ и 800 година од оснивања Универзитета у Кембрицу.

6. Колекција Универзитета у Кембрицу о Дарвину

<http://www.cambridge.org/features/science/darwin/>

Колекција о Дарвину, његовој биографији, сарадњи са колегама, сачувана преписка која садржи више од 5 000 докумената и, коначно, национални програм и фестивали који ће обележити два века од датума рођења Чарлса Дарвина -12. фебруара 1809.

САДРЖАЈ

Уводна реч.....	3
Чарлс Роберт Дарвин (1809 – 1882).....	5
Дела Чарлса Дарвина на енглеском језику.....	13
Дела Чарлса Дарвина на српском и хрватском језику.....	15
Дела Чарлса Дарвина на немачком језику.....	18
Дела Чарлса Дарвина на руском језику.....	22
Дела Дарвинових ученика.....	24
Дела Алфреда Воласа, човека који није био Дарвин.....	28
Дела о Дарвину и његовом делу.....	29
Чарлс Дарвин на интернету.....	37

Издавачи

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” у Београду
Биолошки факултет универзитета у Београду

За издавача

Др Стела Филипи Матутиновић, директор Универзитетске
библиотеке „Светозар Марковић” у Београду

Аутори изложбе и каталога

Александра Поповић

Оја Кринуловић

Мр Сања Антонић

Аутори текста

Проф. др Никола Туцић

Доц. др Биљана Стојковић

Припрема текста и дизајн

Немања Жикић

Мр Селман Трговац

Штампа

Дедрапласт, Београд

Тираж

300 примерака

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

57:929 Дарвин Ч.(083.824)

012 Дарвин Ч.

016:929 Дарвин Ч.

021.61:027.7(497.11)

ЧАРЛС Дарвин : 200 година од рођења :
каталог изложбе / [аутори изложбе и каталога
Александра Поповић, Оја Кринуловић, Сања
Антонић ; аутори текста Никола Туцић, Биљана
Стојковић] . - Београд : Универзитетска
библиотека "Светозар Марковић" : Биолошки
факултет, 2009 (Београд : Дедрепласт). – 41
стр. : илустр. ; 21 cm

Текст штампан двостубачно. - Тираж 300. –
Стр. 3-4: Чарлс Дарвин у Универзитетској
библиотеци "Светозар Марковић" у Београду /
Александра Поповић, Оја Кринуловић, Сања
Антонић .

ISBN 978-86-7301-040-3 (УБСМ)

а) Универзитетска библиотека "Светозар
Марковић" (Београд) – Библиотечки фондови
б) Дарвин, Чарлс Роберт (1809-1882) -
Изложбени каталози с) Дарвин, Чарлс
(1809-1882) – Библиографије
COBISS.SR-ID 156558092